

บทที่ 3

ประเภทของนวนิยาย

(Types of Novel)

ในการอ่านนวนิยายแต่ละเรื่อง ผู้อ่านคงจะสังเกตได้ว่านวนิยายบางเรื่องมีความคล้ายคลึงกัน บางเรื่องก็แตกต่างกัน สาเหตุสำคัญที่ทำให้นวนิยายเหล่านี้มีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันเนื่องมาจากนักเขียนแต่ละคนมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันในด้านอุปนิสัยใจคอ การศึกษาเล่าเรียน ประสบการณ์ในชีวิต ความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และจุดประสงค์ในการผลิตผลงานของตน นอกจากนี้นักเขียนแต่ละคนยังมีวิธีการผลิตผลงานของตนแตกต่างกันไปด้วย หากผู้อ่านได้เข้าใจถึงปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นวนิยายแต่ละเรื่องมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากกันแล้วก็จะทำให้มีความเข้าใจในนวนิยายเรื่องนั้น ๆ ง่ายขึ้น วิธีการหนึ่งที่จะช่วยได้ก็คือ การเรียนรู้ถึงวิธีการแบ่งประเภทของนวนิยายและลักษณะสำคัญของนวนิยายประเภทนั้น ๆ ซึ่งการเรียนรู้นี้จะช่วยให้ผู้อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องและจุดประสงค์ของนักเขียนได้สะดวกขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้อ่านกับนักเขียนซึ่งจะช่วยให้การถ่ายทอดความคิดของนักเขียนไปสู่ผู้อ่านได้ผลดีขึ้นด้วย

สำหรับในบทนี้จะกล่าวถึงการแบ่งประเภทนวนิยายใน ๒ แบบด้วยกันคือ

๑. การแบ่งประเภทนวนิยายตามโครงสร้าง ซึ่งจะกล่าวถึงความแตกต่างของนวนิยายอันเนื่องมาจากนักเขียนได้ให้ความสำคัญกับโครงสร้างส่วนใดส่วนหนึ่งเป็นพิเศษ อันทำให้นวนิยายของเขาแตกต่างไปจากของนักเขียนอื่นแม้จะเขียนในเนื้อหาเดียวกัน

๒. การแบ่งประเภทนวนิยายตามเนื้อหา ซึ่งกล่าวถึงความแตกต่างของนวนิยายอันเนื่องมาจากการเลือกเนื้อหา และจุดประสงค์ในการเขียนของนักเขียน

I. ประเภทของนวนิยายที่แบ่งตามโครงสร้าง

(Types of novels as divided by structure)

1. Novel of Action usually deals with a trifling event which will have unexpected consequences and which will spread into a succession of complicated actions, and which will later be miraculously unravelled

นวนิยายประเภทนี้มีลักษณะคล้ายกับวรรณกรรมประเภท romance ซึ่งมีจุดประสงค์จะทำให้ผู้อ่านได้รับความตื่นเต้น และอยากอ่านเรื่องราวต่อไป โดยผูกเรื่องให้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หนึ่งที่มีความสลับซับซ้อนและมีผลทำให้เกิดการกระทำอื่น ๆ ต่อเนื่องกันไป วรรณกรรมแบบนี้มักจะจบลงด้วยดี หลังจากได้มีเหตุการณ์ผจญภัยต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อ่านออกสั่นขวัญแขวนแล้ว ทั้งนี้เพราะจุดประสงค์ของการเขียนวรรณกรรมแบบนี้คือ การสร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้อ่าน

สำหรับใน Novel of Action ก็เช่นกัน นักเขียนจะเล่าถึงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่ไม่มีความโดดเด่นมาก่อน และจะผูกพันเป็นลูกโซ่อย่างสลับซับซ้อน นอกจากนี้นักเขียนจะให้ความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการวางโครงเรื่องและการดำเนินเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่อง (plot) ส่วนตัวละครจะถูกสร้างอย่างไม่พิถีพิถันนัก (roughly characterized) เนื่องจากตัวละครจะปรากฏเท่าที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินเรื่องเท่านั้น

ใน **Treasure Island** ของ Stevenson มีตัวละครสำคัญตัวหนึ่งชื่อ Trelawney ซึ่งมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวคือเป็นผู้ที่เก็บความลับไม่ได้ ซึ่งทำให้โจรสลัดทราบที่กำลังมีการออกเรือไปหาสมบัติกัน จุดนี้ เป็นจุดเริ่มต้นของการผจญภัยในเรื่อง ส่วนพวกโจรสลัดก็มีลักษณะเด่นคือเป็นพวกที่ชอบกินสุราอาละวาด ขาดความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ชอบทะเลาะวิวาท ทฤษฎี และการฆ่าฟัน คุณสมบัติเหล่านี้เป็นผลให้ฝ่ายคนดีมีชัยในที่สุด

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าตัวละครทุกตัวมีลักษณะเฉพาะที่ทำให้ผู้อ่านสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าไว้ว่า เนื้อเรื่องจะเป็นไปในทำนองใด แต่การสร้างเหตุการณ์ที่สลับซับซ้อนทำให้ผู้อ่านสนใจติดตามว่าเหตุการณ์จะคลี่คลายลงได้อย่างไร แต่ในที่สุดหลังจากเกิดเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้นหวาดเสียวแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะคลี่คลายในทางที่ดีคือ ฝ่ายคนดีจะเป็นผู้ชนะ ส่วนคนเลวก็จะปราศหรือได้รับการลงโทษ

Example

Daniel Defoe (1660-1731) – **Robinson Crusoe** (1719)

Sir Walter Scott (1771-1832) – **Ivanhoe** (1819); **The Pirate** (1821)

Robert Louis Stevenson (1850-94) – **Treasure Island** (1883); **Kidnapped** (1886)

2. Novel of Character puts the emphasis on the presentation and development of character rather than exciting episodes, or unity of the plot, or the structure.

ในนวนิยายประเภทนี้ นักเขียนให้ความสำคัญกับการสร้างตัวละคร (characterization) ส่วนเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องมีความสำคัญเป็นอันดับรอง เพราะนักเขียนต้องการ

จะให้เหตุการณ์เหล่านั้นเป็นเครื่องมือช่วยถ่ายทอดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวละครให้ผู้อ่านได้ทราบหรือช่วยในการแนะนำตัวละครใหม่ ๆ นอกจากนี้เหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื้อเรื่องเองหรือมีความสัมพันธ์เป็นเหตุเป็นผลกับตัวละครก็ได้ ฉะนั้นการดำเนินเรื่อง (plot) จึงมีลักษณะไม่กระชับและเป็นไปอย่างง่าย (loose and easy) สำหรับตัวละครส่วนใหญ่จะมีลักษณะคงที่ (static) กล่าวคือ ตัวละครจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงด้านลักษณะนิสัยหรือด้านจิตใจ (a character may be round but not a developing one) เนื่องจากคุณลักษณะอุปนิสัยของตัวละครจะมีครบถ้วนอยู่แล้วตั้งแต่เริ่มเรื่อง การกระทำหรือเหตุการณ์ในเรื่องจะมีส่วนช่วยให้ความกระจ่างเกี่ยวกับตัวละครนั้นมากขึ้น แต่ไม่ได้ทำให้ตัวละครเปลี่ยนไป ตัวละครจะมีลักษณะคงเดิมตลอดเวลา แต่ความรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับตัวละครจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ความแตกต่างระหว่าง Novel of Action กับ Novel of Character ก็คือใน Novel of Action ตัวละครเป็นส่วนประกอบของการดำเนินเรื่องและสืบบทบาททั่ว ๆ ไป (general) ที่จะช่วยสนับสนุนการดำเนินเรื่องเพียงประการเดียว ส่วนการดำเนินเรื่อง (plot) จะมีลักษณะเฉพาะ (specific) เป็นไปตามที่นักเขียนได้กำหนดไว้ว่าเหตุการณ์จะต้องดำเนินต่อเนื่องไปเช่นไร แต่ใน Novel of Character เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในเรื่อง (plot) จะมีลักษณะทั่วไป (general) ขณะที่ตัวละครจะมีลักษณะพิเศษของตน (specific) ปฏิบัติเหตุการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ จะเป็นไปตามแบบฉบับ (typical) เช่น **Vanity Fair** ตัวละครทุกตัวจะมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว ผู้อ่านสามารถจะคาดคะเนได้ว่าในสถานการณ์นั้น ๆ ตัวละครแต่ละตัวจะมีปฏิกริยาหรือจะมีการประพฤติตัวเช่นไรบ้าง เนื่องจากตัวละครมีข้อกำหนดเฉพาะตัว (limited requirement) ไม่มีอิสระในการเลือกตัดสินใจว่า จะกระทำเช่นนั้นเช่นนั้น (no freedom to choose) การกระทำทุกอย่างเป็นไปอย่างทันทีทันใดและเสร็จสมบูรณ์ (prompt and complete) เหมือนกับการกระทำนั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งของตนอยู่แล้ว ตัวละครไม่ต้องใช้ความคิดว่าทำไมต้องปฏิบัติเช่นนั้น ไม่มีโอกาสเลือกว่าจะทำในทางตรงข้ามได้หรือไม่ หรือแม้แต่จะเลือกว่าจะกระทำสิ่งนั้นในเวลาอื่นได้หรือไม่

สาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเขียนเลือกใช้ตัวละครที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวก็คือ ความต้องการที่จะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมที่มีตัวละครดำเนินชีวิตอยู่อย่างละเอียด โดยที่นักเขียนไม่ต้องคอยพะวงอยู่กับการเปลี่ยนแปลงภายในใด ๆ ของตัวละครเพราะถ้าตัวละครทุกตัวได้ถูกกำหนดให้มีคุณลักษณะนิสัยต่าง ๆ พร้อมแล้ว เมื่อมีเหตุการณ์ใด ๆ เกิดขึ้นตัวละครก็จะแสดงพฤติกรรมหรือปฏิกริยาตอบสนองอย่างทันทีทันใด อันจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจ สภาพความเป็นไป สังคมได้ง่าย

Examples

William makepeace Thackeray (1881-63) – **Vanity Fair, A Novel without a Hero** (1847-48) ; **The History of Henry Esmond** (1852) ; **The Newcomes** (1853-55)

Tobias George Smollet (1721-71) – **The Adventures of Roderick Random** (1748)

3. Dramatic Novel deals with a kind of novels in which the characters and the plot are inseparably knit together. The given qualities of the characters determine the action, and the action in turn progressively changes the characters.

นวนิยายประเภทนี้มีโครงสร้างแตกต่างจากนวนิยาย ๒ ประเภทที่กล่าวมาแล้วในข้อที่ว่ามีได้เน้นโครงสร้างโดยเฉพาะเช่น Novel of Action เน้นการดำเนินเรื่องและตัวละครเป็นเพียงกลไกที่ทำให้การดำเนินเรื่องเป็นไปได้ใน Novel Character การวางโครงเรื่องก็เพื่อเปิดเผยให้ผู้อ่านเข้าใจลักษณะ อุปนิสัยใจคอของตัวละครและความสัมพันธ์กับสังคม ส่วน Dramatic Novel ทั้งตัวละครและการดำเนินเรื่องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดทั้งสองส่วนต้องมาพึ่งพาอาศัยกัน ถ้าจะแยกจากกันก็จะทำให้เรื่องเสียรูปไป เนื่องจากเหตุการณ์ในเรื่องเป็นผลมาจากลักษณะและนิสัยของตัวละคร ในขณะที่เดียวกันตัวละครก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ในเรื่องด้วย และทั้งสองส่วนนี้จะทำให้เรื่องดำเนินไปจนถึงจุดจบในที่สุด

ลักษณะของการดำเนินเรื่องในนวนิยายประเภทนี้ต่างจาก Novel of Action เนื่องจากให้ความสำคัญกับ “interior causation” ของเหตุการณ์ในเรื่อง เช่น ในเรื่อง **Pride and Prejudice** ของ Jane Austen ลักษณะและนิสัยของตัวละครเอกคือ Mr.Darcy เป็นคนหยิ่งในชาติตระกูลของตน และ Elizabeth Bennett มีความเชื่อมั่นในตนเองและไม่ชอบให้ใครมาดูถูกตระกูลของตน ลักษณะเช่นนี้ทำให้เป็นไปไม่ได้ที่บุคคลทั้งสองจะมีความรู้สึกไม่ชอบหน้าซึ่งกันและกัน ในทันทีที่พบกันเป็นครั้งแรกในงานเต้นรำ และเป็นเหตุให้ทั้งสองคนเข้าใจผิดในนิสัยใจคอของแต่ละฝ่าย จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้น ทั้งสองจึงค่อยสำนึกว่าตนเข้าใจผิดและเปลี่ยนใจในที่สุด ความเปลี่ยนแปลงภายในจิตใจของทั้งสองฝ่ายค่อย ๆ เป็นไปที่ละน้อย และเพิ่มมากขึ้นทุกที จนในที่สุดต่างก็ตระหนักในนิสัยอันแท้จริงที่ซ่อนอยู่ภายในรูปลักษณะภายนอก (outward appearance)

ส่วนลักษณะของตัวละครในนวนิยายประเภทนี้ก็แตกต่างจากกัน Novel of Character ซึ่งนักเขียนให้ความสนใจต่อความจริงเท่าที่ปรากฏ และผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกันโดยมุ่งจะชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างรูปลักษณะภายนอกและความเป็นจริงของบุคคล ขณะที่อยู่ในสายตา

ของสังคมและนิสัยใจคอจริง ๆ ของตัวละคร ส่วนใน Dramatic Novel นักเขียนจะบรรยายให้เห็นรูปลักษณะภายนอกและความเป็นจริงของตัวละครไปพร้อมกันโดยมีความเห็นว่านิสัยใจคอและการกระทำของตัวละครมีส่วนคล้ายคลึงกัน และมีอิทธิพลซึ่งกันและกันในอันที่จะเข้าใจการกระทำของตัวละคร ผู้อ่านจำเป็นจะต้องรู้จักคุณสมบัติทั้งสองประการนี้ด้วยมิใช่เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของตัวละครในนวนิยายประเภทนี้ก็คือ ตัวละครแต่ละตัวมีอิสระในการจะคิดกระทำหรือเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาในการกระทำใด ๆ ของตนได้ก็ตาม ตัวละครจะถูกกำหนดให้เป็นไปตามลักษณะและนิสัยของแต่ละคนก็ตาม ตัวละครจะถูกจำกัดตามอุปนิสัยให้มีแนวโน้มที่จะกระทำการใด ๆ หรือมีปฏิกิริยาเช่นใดต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ ในขณะเดียวกันตัวละครก็มีสิทธิที่จะเลือกที่จะปฏิบัติเช่นนั้นหรือไม่ หรือคิดปฏิบัติในทางตรงข้ามหรือเลื่อนการกระทำไปในโอกาสต่อไป แทนที่จะปฏิบัติทันที ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าตัวละครมีทั้งข้อจำกัดและความเป็นอิสระ (necessity and freedom) ในเวลาเดียวกัน เช่นในเรื่อง **Jane Eyre** ของ Charlotte Bronte แม้ Jane Eyre จะรัก Mr. Rochester แต่เธอก็เลือกที่จะไม่แต่งงานกับเขา เพราะเห็นว่าเป็นการไม่ถูกต้องที่จะแต่งงานกับชายที่มีภรรยาแล้ว และภรรยาเขายังมีชีวิตอยู่ แม้จะอยู่ในฐานะคนบ้าก็ตาม การสร้างสถานการณ์เช่นนี้เรียกว่า “dramatic tension or dramatic problem” อันทำให้ตัวละครต้องตกอยู่ในภาวะลำบากต้องเลือกตัดสินใจจะปฏิบัติเช่นใด การตัดสินใจในจุดนี้จะทำให้เนื้อเรื่องเปลี่ยนไปสู่จุดจบในแนวใดแนวหนึ่ง ถ้าตัดสินใจอีกอย่างก็อาจจะจบลงอีกอย่าง

สำหรับตอนจบของนวนิยายประเภทนี้จะเป็นตอนที่ให้ความกระจ่างครั้งสุดท้ายและเป็นจุดจบของทั้งการกระทำและตัวละคร กล่าวคือ เป็นจุดสุดท้ายที่ทุกอย่างจะสิ้นสุดลงอย่างสมบูรณ์และเป็นการเปิดเผยทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ส่วนมากมักจะจบลงด้วยผล ๒ ประการ คือ การตาย เช่น การตายของ Heathcliff ใน **Wuthering Height** ทำให้ปัญหาต่าง ๆ สิ้นสุดลง และการแต่งงานอย่างมีความสุข เช่น การแต่งงานระหว่าง Elizabeth Bennett กับ Mr. Darcy ใน **Pride and Prejudice**

ด้าน setting ของเรื่องนวนิยายประเภทนี้มักจะจำกัดวงให้อยู่เฉพาะในแวดวงสังคมเล็ก ๆ ลึกแห่งหนึ่ง เพื่อจะได้สามารถนำชีวิตทุกแง่มุมของตัวละครมาพูดได้โดยไม่ต้องกังวลถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวละครในอันที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ใหม่ ๆ เช่น **Emma** ของ Jane Austen เนื้อเรื่องดำเนินไปภายในเขตเมืองเล็ก ๆ ในชนบทแห่งหนึ่งเท่านั้น จากข้อจำกัดนี้ Jane Austen สามารถเล่าถึงความเป็นไปในท้องถิ่นนั้นอย่างละเอียด บุคคลในเมืองนั้นมีลักษณะอย่างไรบ้าง Emma ตัวละครสำคัญมีลักษณะนิสัยอย่างไร เมื่อมีคนแปลกหน้าเข้ามาในสังคมนี้จะทำให้เกิดปฏิกิริยาอะไรบ้าง มีปัญหาอะไร เป็นต้น

Examples

Jane Austen (1775–1817) – **Pride and Prejudice** (1796–97) (1814) ;
Persuasion (1815–16)

Charlotte Brontë (1816–55) – **Jane Eyre** (1847)

Emily Jane Brontë (1818–48) – **Wuthering Height** (1847)

4. **Chronicle Novel** puts great emphasis on TIME as main ground of everything, both absolute process and accidental manifestation.

ในนวนิยายประเภทนี้ “เวลา” (TIME) เป็นพื้นฐานของทุกอย่าง และเป็นสิ่งที่สากลปรากฏอยู่คู่กับจักรวาล ในขณะที่เดียวกัน “เวลา” (time) ก็จะมีปรากฏตัวเป็นช่วง ๆ ให้เห็น เช่น ช่วงระยะเวลาชีวิตมนุษย์คนหนึ่ง ๆ ซึ่งแต่ละช่วงเวลานี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของเวลาสากลอันเป็นนิรันดร์

“เวลา” ในนวนิยายนี้ต่างจากใน Dramatic Novel ซึ่ง “เวลา” ปรากฏตามตัวละคร จะผ่านไปเร็วหรือช้าก็ขึ้นอยู่กับภาวะทางจิตใจของตัวละคร หรือความเร็วความช้าของการดำเนินเรื่อง แต่ในนวนิยายประเภทนี้ “เวลา” จะผ่านไปตามปกติสม่ำเสมอเป็นเอกเทศจากตัวละคร และตัวละครก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามวัฏจักรของกาลเวลาจากเด็กเป็นผู้ใหญ่และตายไปในที่สุด อันเป็นภาวะที่ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่ได้

ใน Dramatic Novel ตัวละครส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงไปเพราะสถานการณ์และเหตุการณ์ในเรื่อง การเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาก็อาจจะเกิดขึ้นเช่นกัน แต่ไม่ถือเป็นสิ่งสำคัญเท่าใดนัก เช่น Heathcliff ใน **Wuthering Height** ดูแก่และทรุดโทรมเพราะความทุกข์ทรมานใจ และเหตุการณ์ที่ตนต้องประสบทั้ง ๆ ที่เวลาในเรื่องผ่านไปเพียงไม่กี่ปี แต่ใน Chronicle Novel เน้นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลามากกว่า ขณะที่เวลาผ่านไปนั้น ตัวละครอาจจะรู้สึกหรือไม่รู้สึกในการเปลี่ยนแปลงของตนก็ได้ แต่ความเปลี่ยนแปลงนั้นก็ดำเนินไปไม่หยุดยั้งตามกาลเวลา ส่วนมากตัวละครจะมีรูปร่างหน้าตา (figure) คงเดิม เพียงแต่รูปลักษณ์ภายนอก (appearance) เปลี่ยนไปตามวัยเท่านั้น เช่น สีมกลายเป็นสีขาวย ผิวหนังเหี่ยวไปตามวัย เป็นต้น แต่ตัวละครส่วนมากจะไม่รู้สึกเลยจนกระทั่งถึงจุด ๆ หนึ่งอาจจะพบด้วยความประหลาดใจว่า “ฉันเปลี่ยนไปถึงเพียงนี้แล้วหรือ”

สำหรับการดำเนินเรื่องจะแตกต่างจาก Dramatic Novel ซึ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงตามเหตุผล โชคชะตาของตัวละครจะถูกกำหนดตามกฎแห่งเหตุและผล แต่ในนวนิยายประเภทนี้ การดำเนินเรื่องไม่จำเป็นต้องกระชับ เพราะสิ่งต่าง ๆ จะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันตามกาลเวลา บางสิ่งก็อาจมีความสำคัญต่อตัวละครมาก บางสิ่งก็อาจไม่มีความหมายเลย แต่โชคชะตาที่ตัวละครทุกตัวจะเสียมิได้ คือ การเปลี่ยนแปลงไปตามวัฏจักรของชีวิตซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกาลเวลา ความเปลี่ยนแปลงนั้นทุกคนจะต้องประสบไม่ว่าช้าหรือเร็ว

Example

Charles Dickens (1812–70) – **David Copperfield** (1849–50)

James Joyce (1882–1941) – **A Portrait of the Artist as a Young Man**
(1904)

D.H. Lawrence (1885–1930) – **Sons and Lovers** (1913)

5. Picaresque Novel is based upon the life-story of a rascal from low degree engaged in menial task and making his living more through his wits than his industry. The author will provide a number of situation and variety of objects for satirical, humourous or critical delineation.

ในนวนิยายประเภทนี้ ตัวละครเอกก็คือบุคคลประเภทกะล่อน ชีโกง ฉลาดในการเอาตัวรอด ซึ่งมีศัพท์ภาษาสเปนเรียกว่า “pizaro” หากเป็นชาย และ “pizaroon” หากเป็นหญิง คำว่า “picaresque novel” ก็หมายถึงนวนิยายที่เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตบุคคลประเภทนี้ ซึ่งมักจะมาจากสังคมชั้นต่ำ เป็นคนไม่มีอาชีพแน่นอน หาเลี้ยงชีพด้วยเล่ห์เหลี่ยมและกลโกงของตน มากกว่าที่จะใช้ความขยันหมั่นเพียร แต่โชคชะตาก็มักจะอำนวยให้สามารถเขยิบฐานะในสังคมให้สูงขึ้นมาเรื่อย ๆ จนในที่สุดกลายเป็นคนมีหน้ามีตาในสังคมได้ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงนี้มักจะเกิดจากเหตุการณ์ไม่คาดฝันต่าง ๆ เช่น ได้แต่งงานกับลูกสาวเศรษฐี หรือได้รับมรดกจากญาติที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน เป็นต้น

สำหรับตัวละครในนวนิยายประเภทนี้มักจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทางด้านลักษณะ และนิสัย (character) ในขณะที่เรื่องดำเนินไป ความเปลี่ยนแปลงจะมีบ้างก็เฉพาะรูปลักษณ์ภายนอก (appearance) เท่านั้น ลักษณะสำคัญอีกประการคือ แม้ตัวละครออกจะมีนิสัยเป็นคนกะล่อน ชีโกง แต่ก็มีใช้คนเลวโดยสันดาน กล่าวคือ ตัวละครจะกระทำความผิด แต่ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ขโมยเงิน พุดตบ ทำผิดศีลธรรม บ้างก็เป็นไปเพราะความคะนอง หรือเพื่อเอาตัวรอด สิ่งสำคัญก็คือ ตัวละครจะไม่ประกอบอาชญากรรมจริง ๆ เลย สิ่งนี้เองที่ทำให้ผู้เขียนสามารถสร้างคนโกงให้เป็นพระเอกของเรื่องได้

ในการดำเนินเรื่องก็เป็นไปอย่างง่าย ๆ ส่วนมากจะเป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีการต่อเนื่องกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เนื่องจากนวนิยายประเภทนี้ให้ความสนใจกับการผจญภัยของตัวละครเอกมากกว่าอย่างอื่น นอกจากนี้นวนิยายประเภทนี้ยังเน้นถึงความจริง (realistic) ด้วย โดยจะเสนอรายละเอียดปลีกย่อยตามความจริง เช่น เมื่อกล่าวถึงชีวิตชนชั้นต่ำ ก็จะใช้ศัพท์สำนวน และภาษาที่คนเหล่านั้นใช้พูดกันจริง ๆ

โดยเหตุที่ตัวละครเอกมาจากคนชั้นต่ำ ซึ่งถูกรังเกียจและปฏิเสธจากคนทุกชั้นในสังคม แต่การที่ต้องการต้องมีความสัมพันธ์คลุกคลีรับใช้กับคนกลุ่มต่าง ๆ ตามเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องทำให้ตัวละครได้พบเห็นข้อบกพร่องและจุดอ่อนของคนเหล่านั้น จากความจริงข้อนี้ทำให้นักเขียนสามารถแทรกคำเปรียบเทียบกับประชดประชัน ข้อความตลกขบขันหรือคำวิพากษ์วิจารณ์ถึงความแปลกประหลาดต่าง ๆ ในสังคมได้

Examples

Daniel Defoe (1600–1731) – **The Fortunes and Misfortunes of Famous Moll Flanders**

Henry Fielding (1707–54) – **The Life of Mr. Jonathan Wild the Great** (1743)

Tobias George Smollett (1721–71) – **The Adventures of Peregrine Pickle** (1751); **The Adventures of Ferdinand Count Tathom** (1753)

George Meredith (1828–1909) – **The Adventures of Harry Richmond** (1870–71)

Saul Bellow (1915–) – **The Adventures of Augie March** (1953)

II. ประเภทของนวนิยายแบ่งตามเนื้อหา

(Types of Novels as divided by Subject – matter)

1. Apprentice Novel refers to a novel that recounts the youth and young manhood of a sensitive protagonist (main character) who is attempting to learn the nature of the world, discover its meaning and pattern, and acquire a philosophy of life and the “art of living”

คำว่า “apprentice” ตามปกติหมายถึง เด็กหนุ่มที่มีความปรารถนาที่จะแสวงหาความรู้ด้านวิชาชีพเพื่อจะนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำมาหากินของตนในอนาคต ในสมัยก่อนไม่มีโรงเรียนเปิดสอนวิชาชีพในด้านต่าง ๆ ฉะนั้นเด็กหนุ่มพวกนี้จะไปสมัครทำงานเป็นลูกมือของช่างฝีมือผู้มีชื่อเสียงในงานฝีมือสาขาที่ตนพอใจ เช่น ช่างตัดเสื้อ ช่างทำเครื่องเรือน นักธุรกิจการค้า เป็นต้น ในขณะที่ทำงานกับนายจ้างไปด้วย เมื่อมีความรู้ความชำนาญและเงินทุนพอสมควรก็จะแยกออกมาดำเนินธุรกิจของตนต่อไป

ต่อมาได้มีการนำเอาคำว่า “apprentice” มาใช้เรียกนวนิยายประเภทที่มีตัวละครเอกเป็นเด็กหนุ่มที่ยังไม่ประสาต่อโลก จึงมีความต้องการที่จะแสวงหาประสบการณ์ปรัชญาชีวิตและศิลป์ในการครองชีพ จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เขาได้ผ่านพบขณะที่เขาแสวงหาความจริงจากชีวิต

เขาก็ได้ค้นพบสิ่งที่เขาพอใจที่สุด เรื่องจะจบลงเมื่อ the main character ได้ค้นพบสิ่งที่เขาต้องการ และสามารถดำเนินชีวิตไปตามแนวทางที่เขาต้องการได้ในที่สุด เช่น **The Way of All Flesh** (1930) ของ Samuel Butler (1835-1920) ตัวละครเอกคือ Ernest เป็นลูกชายของนักบวช เนื้อเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและการศึกษาของ Ernest ตั้งแต่วัยเด็ก Ernest ไม่มีความพอใจในสภาพความเป็นอยู่ ความเชื่อถือ อุดมการณ์ของสังคมชั้นกลางที่เขาเจริญเติบโตขึ้นมา เขาจึงหนีออกไปใช้ชีวิตสลัม เขาได้เรียนรู้การดำเนินชีวิตที่แตกต่างไปจากสังคมในวัยเด็กของเขาและได้ผ่านพบเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งดีและร้าย ต่อมาเขาได้รับมรดกจากญาติคนหนึ่ง ซึ่งทำให้สามารถอุทิศชีวิตและเวลาทั้งหมดให้กับงานด้านวรรณคดีที่เขาชอบได้ ในที่สุดสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับตัวเองและประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงในชีวิตได้ด้วยตัวของเขาเอง

Examples

Somerset Maugham (1874-1965) - **Of Human Bondage** (1915)

James Joyce (1882-1941) - **A Portrait of the Artist as a Young Man** (1904)

Thoman Wolfe (1900-38) - **Look Homeward, Angel** (1929)

2. Detective Novel refers to a story in which a crime, usually a murder, is solved by a detective through a logical assembling and interpretation of palpable evidence, known as clues.

นวนิยายประเภทนี้ได้ชื่อมาจากคำว่า “detect” ซึ่งหมายความว่า “ค้นพบ ค้นหา” โดยทั่วไปจุดเริ่มต้นของนวนิยายประเภทนี้คือ การประกอบอาชญากรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การโจรกรรมของมีค่า การฆาตกรรม เป็นต้น สำหรับเนื้อเรื่องก็เกี่ยวกับความสามารถของนักสืบหรือตัวละครเอกในการสืบสวน ทหาร่องรอยของการประกอบอาชญากรรมนั้น แล้วมาประมวลสรุปเข้าด้วยกันจนทำให้สามารถสืบจับอาชญากรได้ในที่สุด

อย่างไรก็ตาม ในนวนิยายแต่ละเรื่อง นักเขียนมีวิธีดำเนินเรื่องและเขียนแตกต่างกันตามความสามารถและความชำนาญของแต่ละบุคคล หากเรื่องใดมีการดำเนินเรื่องที่กระชับคือเหตุการณ์ทุกตอนเป็นจริงเป็นจัง สมเหตุผลและเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การคลี่คลายของเรื่อง นอกจากนี้ก็มีวิธีการเขียนที่สามารถสร้างความตื่นเต้นและชวนให้ผู้อ่านติดตามการดำเนินเนื้อเรื่องตลอดเวลา นวนิยายเรื่องนั้นก็จะเป็นที่นิยมของผู้อ่านโดยทั่วไป เพราะจุดสำคัญที่จะทำให้นวนิยายประเภทนี้เป็นที่น่าสนใจขึ้นอยู่กับวิธีการดำเนินเรื่องและวิธีการเขียน

แม้ว่าวิธีการเขียนของนักเขียนแต่ละคนอาจแตกต่างกันไปบ้าง แต่มีลักษณะพิเศษบางประการที่นวนิยายประเภทนี้จะขาดเสียมิได้นั้นก็คือ

- “the detective” ผู้ที่จะทำหน้าที่สืบสวนหรือหาทางคลี่คลายอาชญากรรมในเรื่อง
- “a knowledge from the beginning of the identity of the criminal” ซึ่งจะทำให้สามารถคลี่คลายคดีได้ในที่สุด
- “a process of reasoning logically from clues” อันจะทำให้การคลี่คลายของเนื้อเรื่องน่าเชื่อถือสมเหตุผล

Examples

Edger Allan Poe (1809-49) – **The Murder in the Rue Morgue** (1842) ; **The Mystery of Marrie Roget** (1842) ; **The Purloined Letter** (1844)

Sir Arthur Conan Doyle (1859-1930) – **The Adventures of Sherlock Homes** (1892)

Raymond Chandler (1888-1959) – **The Big Sleep** (1939) ; **The Hight Window** (1942) ; **The Long Goodbye** (1954)

Agatha Christie (1891-) – **The Murder of Roger Ackroyd** (1926)- ; **Death on the Niles** (1937)

John Dickinson Carr (1905-) – **The Devil in Velvet** (1951) ; **She Died a Lady** (1943)

3. Epistolary Novel refers to a novel in which the in which the narrative is carried forward by letters written by one or more of the characters.

ลักษณะสำคัญก็คือ การใช้จดหมายเป็นวิธีการเล่าเรื่อง อาจจะเป็นการเขียนจดหมายเล่าเรื่องเหตุการณ์ต่าง ๆ ของตัวละครเอกผู้เดียวหรือการเขียนจดหมายโต้ตอบระหว่างตัวละครด้วยกัน วิธีการเล่าเรื่องทางจดหมายนี้มีประโยชน์ (advantage) คือ

๑. นักเขียนมีโอกาสรายความรูสึกนึกคิดและปฏิกิริยาของตัวละครที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องโดยที่นักเขียนเองไม่ต้องไปปรากฏตัววิจารณ์เอง

๒. ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกว่าได้ทราบถึงเหตุการณ์ในทันทีทันใด (sense of immediacy)

๓. นักเขียนสามารถเสนอทัศนคติและความคิดเห็นในแง่มุมมองต่าง ๆ ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้วิธีให้ตัวละครเขียนจดหมายบรรยายถึงเหตุการณ์ตามความรู้สึกของตน โดยวิธีนี้ผู้เขียนก็เป็นเพียง “editor” ทำหน้าที่รวบรวมพจนานุกรมจดหมายโต้ตอบของตัวละครเท่านั้นเอง

อย่างไรก็ตาม ส่วนเสีย (disadvantage) ของการใช้จดหมายเป็นวิธีเล่าเรื่องก็มีอยู่บ้างคือ

๑. ผู้เขียนจดหมายจะกลายเป็นนักเขียนที่ไม่น่าเชื่อถือและไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย (incredible and indefatigable scribes) เมื่อมีเหตุการณ์ที่น่าประหลาดใจหรือน่าตื่นตะลึงที่สุดเกิดขึ้นหลาย ๆ ครั้งติดต่อกัน

๒. การที่นักเขียนถูกจำกัดให้เป็นเพียง “editor” ทำให้ต้องวางตัวเป็นกลาง (objective) หมดยุติโอกาสที่จะวิจารณ์การกระทำของตัวละครใด ๆ ได้

Samuel Richardson เป็นนักเขียนที่นำเอาวิธีการนี้มาใช้เป็นครั้งแรกในเรื่อง **Pamela or Virtue Rewarded** (1740-1742) เป็นเรื่องราวของเด็กสาวชาวชนบทคนหนึ่งชื่อ Pamela Andrews ซึ่งมาทำงานเป็นสาวใช้ในครอบครัวคนรวยครอบครัวหนึ่ง Pamela ได้เขียนจดหมายเล่าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเธอไปให้พ่อแม่ของเธอทราบ การเขียนเป็นในลักษณะของเหตุการณ์ประจำวัน

นวนิยายในยุคหลัง ๆ คือสมัยศตวรรษที่ ๑๘ และ ๒๐ ไม่นิยมใช้วิธีการเขียนจดหมายเพื่อเล่าเรื่องและบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ ตลอดเรื่อง แต่ได้นำเอาวิธีการเขียนจดหมายมาใช้ในบางตอนเพื่อบรรยายถึงความรู้สึกของตัวละคร หรือเล่าถึงเหตุการณ์บางอย่างที่เกิดขึ้นและไม่ได้มีการกล่าวถึงจริง ๆ ในการดำเนินเรื่อง

Examples

Samuel Richardson (1689-1761) – **Clarissa : or the History of a Young Lady** (1747-48)

Tobias Smollett (1721-1771) – **The Expedition of Humphrey Clinker** (1771)

Fanny Burney (1752-1840) – **Evelina** (1778)

4. Gothic Novel centers its chief interest on horror, violence, supernatural effects, and a taste for the medieval including an idea of chivalry.

คำว่า “Gothic” มาจากคำว่า “Goth” ซึ่งหมายถึงชาวเยอรมันโบราณรุกรานเข้ามาตั้งถิ่นฐานในฝรั่งเศส อิตาลี และสเปน ในตอนต้นคริสตศตวรรษ นอกจากนี้นักก่อสร้างอาคารบ้านเรือนไว้มากมาย โดยมีลักษณะประตู หน้าต่าง และหลังคาเป็นยอดแหลม ซึ่งเรียกว่าสถาปัตยกรรมแบบ Gothic ต่อมาได้นำมาใช้เป็นชื่อนวนิยายประเภทหนึ่งที่มีเนื้อเรื่องส่วนใหญ่เกี่ยวกับความลึกลับ ตื่นเต้น น่ากลัว ปรากฏการณ์มหัศจรรย์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปราสาทสมัยโบราณ ซึ่งมีมืดทึมและตั้งอยู่โดดเดี่ยวห่างไกลจากชุมชน ผู้อ่านจะได้รับทราบความกลัวที่น่าขนพองสยองเกล้าต่าง ๆ เช่น เสียงไซ้กระทบกันใต้อาคารมืด เสียงคนถูกทรมาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีลักษณะแบบ “romance of chivalry” คือการที่พระเอกพร้อมที่จะอุทิศตัวเพื่อหญิงที่ตนรัก ความรักแรกพบระหว่างหญิงชายขณะผจญภัยในท่ามกลางความน่ากลัวต่าง ๆ

Horace Walpole (1717-1797) เขียนนวนิยายประเภทนี้เป็นครั้งแรกคือ **The Castle of Otranto** (1764) เนื้อเรื่องมีอยู่ว่า Manfred ของ Prince of Otranto ผู้ครอบครองปราสาท

คนปัจจุบันมิใช่เจ้าของโดยชอบธรรมเนื่องจาก Alfonso เจ้าของผู้ชอบธรรมถูกปู่ของ Manfred วางยาพิษ Alfonso จึงได้สาปแช่งไว้ว่า “the Usurpers would prevail so long as the castle was big enough to hold the rightful ruler.” ต่อมา Manfred วางแผนจะให้ Conrad ลูกชายของตน แต่งงานกับ Isabella ลูกสาวของ Marquis of Vicenzo แต่ Conrad ได้เสียชีวิตลง เนื่องจาก ปราบฏกการณ์ประหลาด ๆ ในปราสาท Manfred ตกลงใจจะแต่งงานกับ Isabella เอง เพื่อจะได้มี ทายาทสืบตระกูลและครอบครองปราสาทต่อไป Isabella มีความหวาดกลัว Manfred, Isabella จึง ลอบหนีไปได้โดยความช่วยเหลือของ Theodore หนุ่มชวานาคคนหนึ่ง ดังนั้นคำสาปกลายเป็นความ จริ่งขึ้นมา ปีศาจ Alfonso จึงปรากฏตัวทำลายปราสาทและประกาศว่า Theodore ผู้ที่จะเป็นคู่ครองของ Isabella ต่อไปคือ “the true heir of Otranto”

ในศตวรรษที่ ๒๐ คำว่า “Gothic Novel” ได้ถูกนำไปใช้ในความหมายที่กว้างขึ้นโดยมิ ได้เจาะจงลงเฉพาะนวนิยายที่ดำเนินเรื่องราวอยู่ใน “Gothic setting” หรือ “medieval atmosphere” แต่รวมไปถึงนวนิยายที่พยายามสร้างบรรยากาศในเรื่องให้มีลักษณะลึกลับและเต็มไปด้วยความ น่ากลัวที่ไม่ทราบสาเหตุเช่นเดียวกับบรรยากาศใน “Gothic Novel” ในยุคก่อน

Examples

William Beckford (1759-1844) - *Vathek, an Arabian Tale* (1786)

Mrs. Ann Radcliffe (1764-1823) - *The Mysteries of Udolpho* (1749)

Mary Wollstone Craft (1797-1851) - *Frankenstein as the Modern Prometheus* (1818)

5. Historical Novel refers to a novel which reconstructs a personage, a series of events, a movement or the spirit of a past age and pays the debt of serious scholarship to the facets of the age being recreated.

นวนิยายประเภทนี้เป็นการผสมระหว่าง history กับ fiction มาผูกเป็นเรื่องโดยสร้างตัวละครขึ้นมาให้เข้าร่วมมีบทบาทตามเหตุการณ์สมัยนั้น มีการอ้างอิงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ และ บุคคลในประวัติศาสตร์จริง เพื่อให้เรื่องราวที่เขียนขึ้นมาั้นมีความเป็นจริงเป็นจิงน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น Sir Walter Scott เป็นนักเขียนคนแรกที่เขียนเรื่องประเภทนี้ขึ้นคือ *Ivanhoe* ซึ่งเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นใน สมัย The Norman Conquest โดยมี Wilfred หรือ knight Ivanhoe อัศวินชาว Saxon เป็น วีรบุรุษของเรื่อง ในเรื่องมีการอ้างอิงถึงพระเจ้าริชาร์ดใจสิงห์ (Richard, the Lion's Heart) การ ประลองยุทธของอัศวินและการรบพุ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริงในประวัติศาสตร์สมัยนั้น

วิธีการเขียนที่นำเอาเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ตลอดจนขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม และความเชื่อของยุคนั้นมาผสมผสานกับตัวละครที่สร้างขึ้นตามจินตนาการนั้น อาจแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะด้วยกันคือ

๑. “the costume romance” ซึ่งนำเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์มาเป็นภูมิหลังในการดำเนินเรื่อง และสร้างตัวละครและการผจญภัยเป็นตอน ๆ ขึ้นมา เช่น เรื่อง **Ivanhoe** ของ Sir Walter Scott

๒. “the Novel of character laid in the past” ซึ่งสร้างตัวละครขึ้นมาเพื่อสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคม ขนบธรรมเนียม ความเชื่อถือ ศีลธรรมจรรยา ของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในอดีต โดยให้ความสนใจในเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์เป็นอันดับรอง เช่น **The Scarlet Letter** ของ Nathaniel Hawthorne ซึ่งแสดงให้เห็นสภาพของ Puritan Society ในอเมริกาสมัยบุกเบิก

Examples

Sir Water Scott (1771–1832) – **Waverley** (1814) ; **The Heart of Midlothain** (1818) ; **Ivanhoe** (1819)

James Fenimore Cooper (1789–1851) – **The Spy** (1821) ; **The Pioneers** (1832) ; **The Prairie** (1872)

Bulwer – Lytton (1803–73) – **The Last of the Barons** (1843)

Charles Dickens (1812–70) – **A Tale of Two Cities** (1859)

Charles Kingsley (1819–75) – **Westward Ho ? or The Voyages and Adventures of Sir Amyas Leigh Knight** (1853)

Kenneth Roberts (1885–1975) – **Arundel** (1930) ; **Nortwest Passage** (1973) ; **Born Island** (1956)

Harvey Allen (1889–1949) – **Anthony Adverse** (1933) ; **Action at Aguila** (1938)

6. Novel of Manners refers to a novel which is concerned with the social customs, manners, conventions, and habits of a definite social class at a particular time and place.

นวนิยายประเภทนี้พยายามจะบรรยายรายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในยุคสมัยที่เฉพาะเจาะจง โดยจะกล่าวถึงขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี ศีลธรรมจรรยา กฎข้อห้ามและความเชื่อในสังคมนั้น ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม แนวความคิดของตัวละครในเรื่อง การเสนอรายละเอียดต่าง ๆ มักจะเป็นไปตามความจริง (realistic) ฉะนั้นในบางครั้งจึงเรียกนวนิยายประเภทนี้ว่าเป็น “historical novel” ในแง่ที่มีความหมายเป็น “the novels of manners laid in the past” อย่างไรก็ตามนักเขียนบางคนอาจจะเขียนไปในรูปที่เป็น satire โดยแทรกคำวิจารณ์ในสิ่งที่ตนเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องต่อสมาชิกในสังคมกลุ่มนั้น

งานเขียนของ Jane Austen เป็นตัวอย่างที่ดีของนวนิยายประเภทนี้ เพราะส่วนใหญ่จะเป็น การสะท้อนให้เห็น “social manners” ของสังคมชนชั้นกลางในอังกฤษสมัยศตวรรษที่ ๑๘ โดยเฉพาะกลุ่มชนชั้นกลาง (the upper middle – class) ซึ่งเธอรู้จักดี Jane Austen จะพรรณนาให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสภาพความเป็นไปในสังคม ความกดดัน หรือปัญหาอันเกิดจากประเพณีนิยมในสังคม หรือความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่มีผลต่ออุปนิสัยความนึกคิด และการกระทำของตัวละครในเรื่อง โดยจะจำกัดเนื้อเรื่องให้เกี่ยวกับ “groups of small landed gentry” ในชนบทเพื่อจะได้มีโอกาส บรรยายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสังคมและสมาชิกในสังคมตลอดจนปฏิกิริยาที่สมาชิกมีต่อระเบียบ ของสังคมนั้น ๆ เช่นในเรื่อง **Pride and Prejudice**, Jane Austen แสดงให้เห็นประเพณีนิยมของ สังคมชั้นกลาง ซึ่งมีชีวิตอยู่อย่างสบายด้วยเงินที่ได้มาจากผลประโยชน์บนที่ดินของตน มีการจัดงานแต่งงานเพื่อสังสรรค์กัน บางครั้งก็เดินทางไปพักผ่อนที่เมืองชายทะเล เป็นต้น

Examples

Jane Austen (1775–1817) – **Sense and Sensibility** (1811) ; **Pride and Prejudice** (1813) ; **Mansfield Park** (1814) ; **Emma** (1814)

George Eliot (1819–80) – **Adam Bede** (1859)

Edith Wharton (1862–1937) – **Ethan Frome** (1911)

John P. Marquand (1893–1960) – **Wickford Point** (1939) ; **Point of No Return** (1949)

7. **Novel of Sensibility** refers to a special kind of novel in which the characters have a heightened and highly emotional response to events, actions and sentiments, At the same time, the author also attempts to produce in the reader a heightened emotional response to actions.

คำว่า “sensibility” ในที่นี้หมายถึง การให้ความสำคัญกับอารมณ์และความรู้สึกมากกว่า การใช้เหตุผล เน้นการใช้อารมณ์เป็นหลักในการแสวงหาความจริง ในการประพฤติปฏิบัติแทนที่จะกระทำตามเหตุผลหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้วางไว้ หลักความเชื่อนี้ (School of Sensibility) ได้รับความนิยมมากในศตวรรษที่ ๑๘ อันเป็นสมัย Romanticism ซึ่งนักปราชญ์กลุ่มหนึ่งเกิดความเบื่อหน่ายที่จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในด้านการเข้าสังคม การผลิตงานศิลปะต่าง ๆ เช่น งานสถาปัตยกรรม และวรรณกรรม เป็นต้น นักปราชญ์กลุ่มนี้จึงละทิ้งระเบียบแบบแผนต่าง ๆ เสีย และหันมาให้ความสนใจกับชีวิตความเป็นอยู่อย่าง ๆ ตามธรรมชาติ ให้ความสนใจต่ออารมณ์ความรู้สึกทั้งของตนเองและของผู้อื่นเพราะเห็นว่า การกระทำเช่นนี้จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น และความเห็นอกเห็นใจกันระหว่างมวลมนุษยชาติด้วยกัน

นวนิยายประเภทนี้มีผู้นิยมเขียนกันมากในสมัยศตวรรษที่ ๑๘ ในนวนิยายประเภทนี้ตัวละครต่าง ๆ มักจะปฏิบัติหรือประพฤติตัวตามอารมณ์ความรู้สึกของตน โดยไม่คำนึงถึงเหตุผลหรือประเพณีนิยมในสังคม การแสดงออก หรือปฏิกิริยาต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในท้องเรื่องจะเป็นไปอย่างรุนแรง หรือบางทีก็ค่อนข้างจะเกินความจริงบ้างเพื่อจะจูงใจให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกรุนแรงในทำนองเดียวกันด้วย

โดยเหตุที่นักเขียนให้ความสนใจที่จะแสดงความรู้สึก อารมณ์ที่รุนแรงและค่อนข้างเกินความเป็นจริงเช่นนี้ บางทีเราอาจเรียกนวนิยายประเภทนี้ได้อีกอย่างว่า “sentimental Novel” เนื่องจากตัวละครปล่อยตัวไปตามอารมณ์ของตนตลอดเวลา โดยไม่มีการควบคุมเมื่อมีความสุขก็ปล่อยตัวให้สนุกสนานมาก พอได้รับความทุกข์หรือความไม่สบายใจก็ทำให้เศร้าโศกมาก ทั้ง ๆ ที่ถ้าใช้เหตุผลและความคิดแล้วอาจจะไม่เป็นเช่นนั้น เช่น Marianne ใน **Sense and Sensibility** ของ Jane Austen: ในนวนิยายประเภทนี้ตัวละครส่วนใหญ่จะใช้อารมณ์เป็นเครื่องตัดสินทุกสิ่งทุกอย่าง

Examples

Lawrence Sterne (1713–68) – **Tristram Shandy** (1760–67)

Oliver Goldsmith (1730–74) – **The Vicar of Wakefield** (1766)

Henry Mackenzie (1745–1831) – **Man of Feeling** (1771)

8. Novel of the Soil refers to a special kind of novel which deals with the lives of people struggling for existence in the remote rural area.

คำว่า “the novel of the soil” นี้มุ่งถึงเนื้อหาของนวนิยายเป็นสำคัญ โดยเฉพาะจงเฉพาะนวนิยายที่พยายามเสนอภาพความเป็นจริงของชีวิตชาวชนบท (the portrayal of country life) ในแบบที่เป็น realism หรือ naturalism ซึ่งหมายถึงผลงานที่สะท้อนให้เห็นสภาพของท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่ง โดยจะกล่าวถึงสภาพทางภูมิศาสตร์ ลักษณะของสมาชิกในชุมชนนั้น อุปนิสัยและงานอาชีพ ภาษาพูด ประวัติความเป็นมา นิทานพื้นบ้าน ลัทธิความเชื่อถือ ประเพณีนิยม และรายละเอียดปลีกย่อยอื่น ๆ ที่มีส่วนในการหล่อหลอมให้สมาชิกในชุมชนนั้นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและแตกต่างไปจากชุมชนอื่น

นวนิยายของ Thomas Hardy เป็นตัวอย่างที่ดีของนวนิยายประเภทนี้ ส่วนใหญ่ Hardy เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของชาวชนบทอังกฤษในแคว้น Wessex ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านกสิกรรม คือ การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ ตัวละครของเรื่องเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่นแถบนั้น ดำเนินพฤติกรรมต่าง ๆ สอดคล้องไปตามฤดูกาลของธรรมชาติ คือทำงานหนักในฤดูเพาะปลูก และมีความสดชื่นรื่นเริงเมื่อได้ผลิตผลดีในฤดูเก็บเกี่ยว Hardy ได้แสดงให้เห็นว่า

ความเป็นอยู่ของชาวชนบทต้องขึ้นอยู่กับวัฏจักรของฤดูกาล (cycle of seasons) ถ้าฤดูใดดินฟ้าอากาศอำนวย พืชผลได้ผลดี ผู้คนก็มีความสุขสดชื่น หากดินฟ้าอากาศวิปริตพืชผลเก็บเกี่ยวได้น้อย ผู้คนก็ต้องต่อสู้กับความยากลำบากเพื่อความอยู่รอด

งานเขียนที่เรียกว่า “the local color writing” ของกลุ่มนักเขียนอเมริกัน ในครึ่งหลังของศตวรรษที่ ๑๙ ก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน “the novel of the soil” เนื่องจากเสนอผลงานที่สะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของชาวอเมริกันในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะ โดยจะให้ภาษาท้องถิ่นและสำนวนแปลก ๆ ในท้องถิ่นนั้น ส่วนการสร้างตัวละครก็พยายามจะเสนอในรูป character types ของท้องถิ่นนั้น ทั้งด้านการประกอบอาชีพ ความสนใจโดยทั่วไป และระเบียบการประพัตต์ในสังคม

ต่อมาในศตวรรษที่ ๒๐ มีผู้นิยมเขียนนวนิยายประเภทนี้มากขึ้น เนื่องจากวิวัฒนาการด้านมนุษยวิทยาสาขาวัฒนธรรมและด้านสังคมวิทยา ได้ทำให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์ในท้องถิ่นต่าง ๆ แพร่หลายไป และมีการศึกษาค้นคว้าด้านนี้อย่างลึกซึ้งเพิ่มขึ้น ในระยะหลังนี้นักเขียนนวนิยายประเภทนี้มักจะมุ่งความสนใจไปในด้านเสนอผลงานที่สะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตและปัญหาของมนุษย์ที่ดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจเป็นจริงได้สำหรับมนุษยชาติทั่วไปในสังคมอื่น ๆ

Examples

Thomas Hardy (1840–1928) – **Far from the Madding Crowd ; the Return of the Natives** (1878) ; **The Woodlanders** (1887) ; **Tess of the D’Urbervilles** (1891)

Edward Eggleston (1837–1902) – **The Mystery of Metropolisville** (1873) ; **The Circuit Rider** (1874)

Mary Willkins Freeman (1852–1930) – **The Heart’s Highway** (1900) ; **The Portion of Labour** (1901)

William Faulkner (1897–1962) – **Light in August** (1932)

9. Problem Novel refers to a novel which centers its principal attention on some central problem which is expressed through characters and incidents.

ตามปกติในการวางโครงเรื่องนวนิยาย นักเขียนจะสร้างปัญหาขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจติดตามว่า ปัญหาเหล่านี้จะคลี่คลายไปอย่างไร แต่ปัญหา (problem) ในนวนิยายประเภทนี้แตกต่างจากนวนิยายประเภทอื่น ๆ กล่าวคือ นักเขียนจะมุ่งถึงปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะเท่านั้น และทั้งเนื้อเรื่อง ตัวละคร และพฤติกรรมต่าง ๆ จะเกี่ยวพันหรือเป็นผลมาจากปัญหานี้ทั้งนั้น

ส่วนมากนักเขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะแสดงให้เห็นปัญหาชีวิตหรือการกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์ในสังคม และบุคคลนั้นจะมีปฏิกิริยาต่อปัญหาเช่นใด ปัญหาเหล่านี้มักจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหา ระหว่างผิว ความขัดแย้งด้านวัฒนธรรมและอุดมการณ์ ปัญหาเด็กวัยรุ่น ช่องว่างระหว่างคนรวยกับ คนจน เป็นต้น

โดยเหตุที่นักเขียนนวนิยายประเภทนี้หลายคนมักจะพยายามแทรกทฤษฎีความคิดเห็น ของเขาอย่างตั้งใจมากเกินไป โดยเจาะจงเขียนเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มคนในสังคมชั้นใดชั้นหนึ่ง การ ดำรงชีพแบบใดโดยเฉพาะ หรือกิจกรรมทางสังคมเฉพาะประเภท ฉะนั้นอาจจะเรียกนวนิยาย ประเภทนี้ได้อีกอย่างหนึ่งว่าเป็น “the propaganda novel” ซึ่งหมายถึงนวนิยายที่ “deals with a special social, political, economic, or moral issue or problem and strongly advocating a doctrinaire solution” ลักษณะที่สำคัญที่ทำให้ “the propaganda novel” ต่างจาก “the problem novel” ก็คือใน “the propaganda novel” นักเขียนแสดงให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง พร้อมกับเสนอทฤษฎีในการแก้ปัญหาตามความเห็นของตนด้วย เมื่อผลงานของเขาแพร่หลายออกไปก็เท่ากับเขาได้เผยแพร่ทฤษฎีแนวคิดของเขาให้กว้างขวางออกไปด้วย

Examples

Mrs. Gaskell (1810–65) – **Mary Barton** (1848) ; **Ruth** (1853) ; **Louis the Witch** (1861)

Charles Reade (1814–84) – **Is It Never Too Late To Mend : A Matter of Fact Romance** (1856)

10. Psychological Novel refers to a kind of novels which emphasize the interior characterization, the motives, the circumstances and the internal action of the characters.

ในการเขียนนวนิยายประเภทนี้นักเขียนจะพยายามอธิบาย “the why and the where fore of the action” ด้วยวิธีการวิเคราะห์สภาพจิตใจตัวละคร เช่นเดียวกับจิตแพทย์ตรวจสอบคนไข้ของเรา ทั้งนี้เพื่อจะแสดงให้เห็นผู้อ่านทราบว่าตัวละครมีพื้นฐานด้านจิตใจอย่างไร อะไรเป็นมูลเหตุจูงใจที่ทำให้ ปฏิบัติตัวเช่นนั้นในสถานการณ์นั้น นักเขียนจะใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะ “interpret the invisible life of his characters” ส่วนมากมักจะก้าวความไปถึงเหตุการณ์ในอดีตเพราะสิ่งเหล่านั้นมักจะมี อิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ บุคลิกภาพ และการกระทำต่าง ๆ ในปัจจุบันและอนาคตด้วย

ในระยะกลางศตวรรษที่ ๑๙ นักเขียนหลายคนได้ให้ความสนใจกับการเขียนนวนิยาย ประเภทนี้ ดังเช่น Mrs. Gaskell นักเขียนคนสำคัญของอังกฤษได้แสดงความเห็นว่า “all deeds

however hidden and long passed by have their external consequence” สำหรับ William Makepeace Thackeray และ Charles Dickens ได้ให้ความสนใจในการให้รายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ และมูลเหตุจูงใจต่าง ๆ ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของตัวละคร ส่วน Thomas Hardy และ Joseph Conrad สนใจที่จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลทางด้านจิตวิทยา (psychological effect) หรือต่อจิตใจ (the inner self) ของตัวละคร

นักเขียนเหล่านี้มุ่งจะอธิบายเหตุผลเบื้องหลังพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวละครโดยกล่าวถึง “physical และ psychological motives” ที่กระตุ้นหรือผลักดันให้ตัวละครกระทำการสิ่งหนึ่งลงไป ต่อมาในศตวรรษที่ ๒๐ เมื่อวิทยาการแขนงจิตวิทยาเจริญก้าวหน้ามากขึ้น การเขียนนวนิยายแขนงนี้ก็เป็นที่นิยมแพร่หลายมากขึ้นด้วย

Examples

William Makepeace Thackeray (1811–63) – **Vanity Fair** (1847–48)

Charles Dickens (1812–70) – **David Copperfield** (1849–50)

George Eliot (1819–80) – **Adam Bede** (1859) ; **Middlemarch** (1871–72)

Thomas Hardy (1840–1928) – **Tess of the D’Urbervilles** (1891) ; **Jude the Obscure** (1859)

Henry James (1845–1916) – **The Portrait of a Lady** (1881) ; **The Ambassadors** (1903)

Joseph Conrad (1857–1924) – **The Nigger of the Narcissus** (1898) ; **Lord Jim** (1900)

11. Sociological Novel refers to a novels which centers its principal attention on the nature, function, and effect of the society in which the characters live, and on the social forces playing upon them.

นวนิยายประเภทนี้คือ “the problem novel” ประเภทหนึ่ง แต่เหตุที่แยกมาเป็นอีกประเภทหนึ่งก็เนื่องจากจุดประสงค์สำคัญของนักเขียนนวนิยายประเภทนี้ก็คือ ความพยายามที่จะชี้ให้เห็นปัญหาในด้านสังคมแต่เพียงด้านเดียว โดยจะเสนอผลงานที่จะสะท้อนให้เห็นสภาพบทบาทและผลของสังคมที่มีต่อตัวละครที่ดำเนินชีวิตในสังคมแห่งนั้น รวมทั้งพลังด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มสังคม จุดประสงค์ข้อนี้แตกต่างจาก “the problem novel” ซึ่งนักเขียนส่วนใหญ่ปรารถนาจะชี้ให้เห็นปัญหาของมนุษยชาติในด้านต่าง ๆ เช่น สังคม เศรษฐกิจ ศีลธรรมจรรยา การเมือง เป็นต้น โดยมีได้เจาะจงจะพูดถึงปัญหาด้านเดียวโดยเฉพาะ

นอกจากนี้นวนิยายประเภทนี้ยังมีลักษณะอีกอย่างหนึ่งที่คล้ายคลึงกับ “the propaganda novel” ก็คือเนื่องจากเสนอผลงานที่ชี้ให้เห็นปัญหาสังคมแล้วนักเขียนยังพยายามจะสอดแทรก ทฤษฎีแนวความคิดของตนเกี่ยวกับทางออกหรือข้อยุติปัญหาตานั้นลงไปนวนิยายด้วย

นวนิยายประเภทนี้เริ่มมีบทบาทสำคัญและมีผู้นิยมเขียนกันแพร่หลายในสมัยหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรม เนื่องจากระยะนั้นสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนประชาชนโดยทั่วไปปรับตัวไม่ทัน อันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมากมาย เช่นการนำเอาเครื่องจักรมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้กรรมกรประเภทใช้แรงงานจำนวนมากต้องว่างงาน แม้จะมีการขยายกิจการทางอุตสาหกรรมออกไปอีกก็ยังไม่เพียงพอเพราะการกระทำดังกล่าวยังมีส่วนชักจูงให้ชาวไร่ชาวนาทอดทิ้งที่ดินของตนเข้ามาสมัครเป็นลูกจ้างในโรงงานต่าง ๆ ทำให้ต้องประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย อาหารการกินและการประกอบอาชีพ ทุกคนจะต้องพยายามดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตน บรรดานายทุนเจ้าของโรงงานต่างประสบกับความร่ำรวยอย่างรวดเร็ว เพราะการใช้เครื่องจักรทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง ในขณะที่กรรมกรลูกจ้างได้รับค่าจ้างเท่าเดิมหรือน้อยลง บ้างก็ไม่มีงานทำ สภาพดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมอย่างมาก ในขณะที่นายทุนร่ำรวยขึ้น บรรดาลูกจ้างกลับต้องได้รับความอดอยากมีความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้น

Examples

Charles Dickens (1812-70) - **Bleak House** (1852-53) ; **Hard Times** (1854)

Harriet Beecher Stowe (1811-96) - **Uncle Tom's Cabin** (1852)

G. W. Cable (1844- 1925) - **The Grandissimes** (1880)

Upton Sinclair (1878-1968) - **The Jungle** (1906)

John Steinbeck (1902-68) - **Of Mice and Men** (1937) ; **The Grape of Wrath** (1937)

Richard Wright (1908-60) - **Native Son** (1940) ; **The Outsider** (1935)

Ralph Ellison (1914-) - **Invisible Man** (1952)

12. **Stream - of - consciousness Novel** centers its subject matter on the uninterrupted, uneven, endless flow of consciousness of one or more of its characters.

นวนิยายประเภทนี้เป็นสาขาหนึ่งของ “psychological novel” แต่มีความแตกต่างจากกันในเรื่องที่ว่า “psychological novel” พยายามอธิบายมูลเหตุของพฤติกรรมโดยการวิเคราะห์ที่แจ่มแจ้งสภาพจิตใจและประวัติความเป็นมาในอดีตของตัวละคร รวมทั้งสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันด้วย ส่วนใน “stream - of - consciousness novel” นักเขียนจะพยายามให้รายละเอียดปลีกย่อย

ลงไปอีก โดยการสำรวจภาวะจิตใจของตัวละครในขณะใดขณะหนึ่ง (the flow of consciousness at a certain moment) เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่ามีบางสิ่งบางอย่างซ่อนเร้นอยู่ภายในจิตใจของตัวละคร ซึ่งบางทีตัวละครเองอาจจะไม่ตระหนักถึงสิ่งนั้นก็ได้

ลักษณะการเขียนในทำนองนี้ได้รับความสนใจมาตั้งแต่กลางศตวรรษที่ ๑๘ โดย Lawrence Sterne เคยกล่าวไว้ว่า “It is not action, but opinions about actions which disturb man” ซึ่งแสดงว่า Sterne มีความสนใจต่อความรู้สึกนึกคิดของบุคคลว่ามีความสำคัญต่อชีวิตของบุคคลนั้นเพียงใด พฤติกรรมมิใช่ส่วนประกอบทั้งหมดของบุคคล แต่สิ่งที่แฝงอยู่ภายในจิตใจบุคคลในเวลาช่วงหนึ่ง ๆ แต่ก็เป็นการพยายามวิเคราะห์เฉพาะภาวะจิตใจระยยะมีสำนัญสำนึก (consciously articulated level) เท่านั้น

ในระยะต่อมานักเขียนพยายามขุดลึกลงไปถึงภาวะจิตใจมนุษย์ระยยะไร้สำนัญหรือที่เรียกว่าจิตใต้สำนึก (sub - conscious mind) ด้วยโดยมีความเห็นว่าในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง จิตจะล่องลอยไปอย่างไม่เป็นระเบียบและไม่มีเหตุผล ประกอบด้วยความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ แล้วแต่ว่าจะมีสิ่งใดมากระทบประสาทสัมผัสหรือความนึกคิดของเราในช่วงเวลานั้น (a mixture of all the levels of awareness, an unending flow of sensations, thought, memories, associations and reflections) ภาวะจิตที่ปรากฏขึ้นในสำนัญสำนึก (the conscious mind) จะมีความเป็นระเบียบ มีเหตุผล และเรียบเรียงเป็นภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ (consciously articulated level) ส่วนภาวะจิตใต้สำนึก (the sub-conscious mind) เป็นสิ่งที่ซ่อนอยู่ภายในจิตใจ ซึ่งบุคคลส่วนมากมักจะไม่ค่อยรู้สึกตัวและเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยทันทีทันใด ที่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดมากระทบความรู้สึกนึกคิดเป็นภาวะที่สับสนวุ่นวาย (the unarticulated level)

นักเขียนสมัยปัจจุบันจะให้ความสนใจต่อภาวะจิตใต้สำนึกเป็นพิเศษ เพราะเห็นว่าเป็นส่วนที่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคลภายนอก และอาจทำให้บุคคลทำสิ่งใดลงไปโดยไม่รู้สึกตัวได้ ฉะนั้นจึงได้นำวิธีการที่เรียกว่า “interior monologue technique” มาใช้เพื่อแสดงให้เห็นภาวะจิตใจของมนุษย์ในระยะใดระยะหนึ่ง ทั้งที่ปรากฏในจิตใต้สำนึกและสำนัญสำนึก (the flow of consciousness, both sub-conscious and conscious mind at a certain moment) ดังเช่นข้อเขียนตอนหนึ่งของ James Joyce

“Not there. In the trousers I left off. Must get it. Potato I have. Creaky wardrobe.....”

ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นภาวะจิตใจที่สับสนไม่เป็นระเบียบ วลีหรือประโยคแต่ละประโยคสะท้อนให้เห็นความคิดที่ไม่ต่อเนื่องกัน กล่าวคือ ตัวละครพบว่าของสิ่งหนึ่งหายไป และคิดว่าคงจะอยู่ในกางเกงตัวเก่า และคิดว่าจะไปหยิบมา แต่ขณะที่เดินไปหยิบเมื่อมองเห็นสิ่งอื่นตัวละครก็จะเกิด “association of ideas” ต่อสิ่งเหล่านั้นเป็นระยะ ๆ

Examples

James Joyce (1881–1941) – **Ulysses** (1922)

Virginia Woolf (1882–1941) – **Mrs. Dollaway** (1952) ; **To the Lighthouse** (1972)

Dorothy Richardson (1873–1957) – **Pointed Roofs** (1915) ; **Pilgrimage** (1935)

William Faulkner (1897–1962) – **The Wild Palms** (1939)